

ÄŽĂ•BEL Z VINOHRAD

ÄšterÄ½, 01 leden 2019

Byl rok 1969. JĂj uÅ¾ na Vinohradech nebydlela, ale v tamĂ·jĂ· ChodskĂ© ulici poÅ™id jeÅjtĂ› bydlela moje mĂjma a sestra s rodinou. SĂgra mĂ›la prvnĂ-ho syna, uÅ¾ pÅ'l roku byla na mateÅ™skĂ©, a protoÅ¾e penÄ›z nikdy nebylo dost, pÅ™ibrala si na hĂ-dĂjnĂ- jeÅjtĂ› blinkacĂ-ho PĂ©Å¥u, jehoÅ¾ maminka nastoupila brzy do prÄ›ice. Ta tehdy dĂ›lala v Tesle, na vÅ½voji barevnĂ© TV, a byla ÄjÅ¥astnĂi, Å¾e kluka nemusĂ-dĂ›vat do jeslĂ-.

A tak jsme to vÄ›dÄ›li hned druhÄ½ den, i kdyÅ¾ osudnÄ½m mu ve skuteÄ•nosti nebyl byt v ChodskĂ©, ale jeho ateliÄ©r na VÄjclavÄjku.

KdyÅ¾ odchĂjzel naposledy z domova v ChodskĂ© ulici, znÄ›la jeho bytem pĂ-seÅž z pÅ™edstavenĂ- JonĂj Āj a Dr. Matrace āžJĂ³, to jsem jeÅjtĂ› Å¾ilâœ. Na BoÅ¾iÅ- hod roku 1969 totiÅ¾ pozval svÄ© znÄjmĂ© na obÄ›d, z nÄ›hoÅ¾ se vytratil s tĂ-m, Å¾e se za hodinu vrÃjtĂ-. UÅ¾ se nikdy nevrÃjtil.

GeniĂjInĂ- hudebnĂ-k, malĂ-Å™ a komik, JiÅ™í Å- Å litr, zemÅ™el 26. prosince 1969. Usnul navÅ¾dy v nÄ›jruÄ•i mladiÄ•kĂ© semaforskĂ© fanyinky Jitky MaxovĂ© a s nÄ-m navÅ¾dy skonÄ•ila jedna slavnÄj etapa praÅ¾skĂ©ho divadla Semafor.

Na mĂ-stĂ› tragÄ©die nebyl nalezen Å¾jdňÄ½ dopis na rozlouÄ•enou, podle pÅ™iÅ-buznÄ½ch a pÅ™iÅtel rozhodnĂ› netrpÄ›l Å¾jdňÄ½mi psychickÄ½mi problÄ©my. VyÅjetÅ™ovatelĂ© pÅ™iÅ-pad uzavÅ™eli jako neÄjÅ¥astnou nÄjhodu, vrahem se podle nich stal plyn, unikajÄ-cĂ- z kamen.

O JiÅ™í Å-m Å litrovi je vÅ¾eobecnÄ› znÄjmo, Å¾e byl sice samouk, ale pÅ™esto geniĂjInĂ- hudebnĂ-k a Å¾e svÅž strnulÅ½ nehereckÄ½ projev dokĂjzal povÄ½Åjt na skvÄ›lÄ© komickĂ© kreace se zpÅ›vem, pÅ™i kterÄ½ch se divÄjci smÄ-chy mohli potrhat. Ve skuteÄ•nosti byl vystudovanÄ½ prÄ>jvnĂ-k, ale svÄ©ho vzdÄ›lÄjnĂ- vyuÅ¾il pouze v roli advokÄjta ve filmu ZloÄ•in v ÅjantÄjnu.

Co se o nÄ›m uÅ¾ dnes moc nevÄ-, Å¾e byl i vynikajÄ-cĂ-kreslĂ-Å™, karikaturista, scĂ©nograf a ilustrÄjtor. Å litr vÅjÅjivÄ› rĂjd kreslil, a tak jste ho mohli leckde potkat, jak si nÄ›co Å•mÄjírÄj do skicÄjku obyÄ•ejnou tuÅ¾kou, nebo inkoustovÄ½m perem.

PrÄ½ existuje spousta jeho obrÄjzkÅ- z New Yorku. Ty neznÄjm, ale, co znÄjm, jsou jeho panorama i zÄjkoutĂ- Prahy, kde svÄ½mi typickÄ½mi Å•mÄjranicemi skvÄ›le vystihl atmosfÄ©ru zobrazovanÄ©ho mÄ-sta.

V knihovnÄ› mÄjm publikaci āžPraha mÄ›STO vÅ¾iÅ¾-âœ, autorem je JiÅ™í Å- SuchÄ½ a ilustroval JiÅ™í Å- Å litr. Ta vyÅla v roce 1970 a jejÄ-ho vydÄjnĂ- se Å litr jiÅ¾ nedoÅ¾il.

MalĂj ochutnÄjvka:

BlbÄ•e, pravila panÄ- VÄjrovÄj ke svÄ©mu muÄ¾i.
Koukej se trochu kolem sebe! Jinak jsme mohli zÄ“stat doma.

Pan VÄjvra pozvedl hlavu dosud svÄ›jenou a
pomyslel si:

MÄj pravdu, BoÄ¾ka. KoukÄjm do zemÄ› a ta je
stejnÄj, jako u nÄjs. A kupole mi unikajÄ-. NapÄ™Ä-klad tÄjmdle. ChrÄjm
svatÄ©ho....chrÄjm nÄjakÄ©ho svatÄ©ho a mnÄ› by mÄjlem unikl.

A pan VÄjvra se zakousl pohledem do chrÄjmu
a hltal jeho architekturu, aniÄ¾ tuÄjil, zda je gotickÄj, Ä•i baroknÄ-. Ale panÄ-
VÄjvrovÄj spokojena nebyla.

KoukÄjÄj po chrÄjmech a tu Ä¾enskou jsi
nevidÄ›l.

Jakou Ä¾enskou?

Tu vymÄ³dÄ›nou.

Panu VÄjvovi pÄ™jlo lÄ-to, Ä¾e propÄjsl vymÄ³dÄ›nou
Ä¾enskou a napÄ™Ä-ÄjtÄ si slÄbil sledovat nejen chrÄjmy, ale i Ä¾enskÄ©.

KoukÄjÄj se poÄ™Äjd po Ä¾enskÄ½ch, namÄ-tla panÄ-
VÄjvrovÄj. PoÄ•ej, jak to doma schytÄjÄj!

P. S. Jak to bylo se smrtÄ- JiÄ™TMÄ-ho Ä litra doopravdy, to se uÄ¾ nikdy
nedozvÄ-me. VraÄ¾da a sebevraÄ¾da, dvojitÄj
sebevraÄ¾da, nebo vrahem byl svÄ-tiplyn? PÄ™Ä-ÄjtÄ- rok to bude 50 let, kdy skonÄ•ila
ta nejÄ°spÄ›ÅjnÄjÄjÄ- Ä©ra Semaforu. deeres